

שבת  
מברכין!

# ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

## ביחד



### שונים שהם משלימים

ישנם זוגות שבתחילת חיי הנישואין שלהם הם מבקשים זה מזה: תהיה כמוני! הם מבזבזים זמן רב ואנרגיה בלנסות ולהסביר לצד השני למה להיות כמוני זה הכי טוב... זוהי טעות יסודית שנובעת מחוסר הבנה של דבר בסיסי - השוני הוא ההשלמה.

הבורא יצר איש ואשה שונים בפרצופיהם ובמבנה גופם כדי שיגיעו לידי איחוד והשלמה. אם הם היו נבראים זהים לא היה להם שום ענין וחשק להתחתן. 'מה לנו ולצרה הזאת?!' אם כן ממה נובע הרצון להתחתן ולהקים בית, להיכנס לעול שלא יגמר לעולם ולהתמודדות אינסופיות? הידיעה בתת ההכרה שכן הזוג ישלים לי את מה שאני חסר. הרצון להתאחד מעיד כמאה עדים שאנו מרגישים שהשני הוא ההשלמה שלי.

איש ואשה הם כמו שני גלגלי שיניים התואמים זה את זה. היתרון נכנס בחסרון והחסרון ביתרון ואז המנגנון עובד! פנתה אלי אשה אחת ואמרה לי: בעלי קר כמו קרח, פריזר, אנטארקטיקה, אין לו רגשות בכלל. כשהוא חוזר בערב מהעבודה והילד רץ אליו, במקום שגרים אותו בזרועותיו ויאמר לו: מאמי, מאמי... הוא מתכופף אליו, מחזיק בכתפיו ואומר לו בקול מתכתי: שלום... מה נשמע... אמרתי לה: גברת, זהו גבר, הוא קצת קר, וקולו רשמי. אמרתי לו: תאמר - מאמי... והוא אמר: מאמי... שנשמע כמו מסור חשמלי... אמרתי לה: זה המאמי שלו, את לא יכולה להפוך פיל לציפור.

זאת ועוד, אם הבעל היה מתנהג כמו אשה, אז היו לנו שתי נשים בבית... תשאירי אותו בשמורת הטבע שלו... תני לחיות לחיות...

ולא רק בחיי הנישואין, גם בבחירת בן זוג, לא טוב לבחור מישהו שיהיה ממש כמוני. חז"ל מביאים לכך שתי דוגמאות קיצוניות קסמיים לבחירת בן זוג: 'גבוה לא ישא גבוהית שמא יצא מהן תורן' הוא שני מטר ועשרים, והתחתן עם בחורה שני מטר ועשרה - ונולד להם ילד בגובה ארבעה מטר וארבעים... הילד לא צריך להיכנס הביתה כדי לאכול, הוא עומד ברחוב, פותח את חלון המטבח בקומה השניה ושואל: אמא, מה יש לאכול? מכאן למדנו שלהיות זהים זה לא כל כך טוב. לכן בחור גבוה יקח בחורה קצת נמוכה, ובחורה גבוהה תתחתן עם גבר קצת נמוך, והילד יצא נורמאלי! הרי לפנינו שוני שהוא השלמה.

הדבר נכון גם לגבי טמפרמנט. כדאי שבחורה טמפרמנטית תחפש גבר קצת רגוע וכן להיפך. בחורה איטית מאד התחתנה עם בחור עייף ואיטי כמוה... היא שאלה אותו: מה השערה...? והוא ענה לה: השעה עתה... חררר... ובסוף נולדה להם כרית!... אם נתבונן סביבנו ניווכח שישנם הרבה זוגות שבהם בני הזוג שונים זה מזה בטבע ובתכונותיהם, ואף על פי כן הם מסתדרים ביניהם יפה מאד, ומצליחים בחיי הנישואין.



## פרשת השבוע



### אל תען כסיל כאולתו

"וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו... בְּקֶרֶב וַיֵּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ וְאֶת הַקְּדוֹשׁ וְהַקְּרִיב אֵלָיו". אמרנו קודם שקרח התחצף כלפי משה וטען שלא רק את המינויים הוא בדה מלבו אלא גם את התורה. הרי לפנינו סוגיה של התמודדות עם חוצפה וכיצד מגיבים לה. משה רבנו מלמד אותנו שלושה כללים בהתמודדות עם מתחצף.

משה רבינו הגיב באופן לא צפוי שנאמר: "וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו". מדוע משה רבינו לא ענה לו בצורה ברורה ולא העמידו על מקומו? מדוע משה רבינו לא אמר לו שהוא חצוף, ושהוא צריך להתבייש, ועוד כמה מילות גנאי?

אם משה רבינו היה מגיב באופן הזה, קרח היה מנצח. כי הוא ירד לרמת הויכוח של המתחצף. לכן, משה בחר לא לענות לו כמאמר הכתוב: "אַל תַּעַן כְּסִיל כְּאֻלְתּוֹ" זאת אומרת, לא לענות לאוויל כטיפשותו. מסוגיה זו למדנו מספר כללים חשובים:

כלל ראשון: למשוך לזירה שלי - כשהמתחצף מחזיק בחוצפתו נוצרת 'מלחמה' בינו לבין העומד מולו, מי ימשוך את מי לזירה שלו. המתחצף רוצה למשוך לזירה שלו ושם לנצח כי שם הוא חזק. אבל העומד מולו צריך לדעת שהוא זה שצריך למשוך את המתחצף לזירתו ושם להכריעו ולנצחו.

כלל שני: לשמור על כבוד הדדי - האדם שהתחצפו אליו צריך לשמור על כבודו העצמי, וגם, תתפלאו לשמוע, על כבוד המתחצף. בפעולה זו הוא יוצא מכל הסיפור כאדם גדול ומנצח.

נחזור למשה רבינו. לאחר שהוא נפל על פניו, הוא אמר לקרח: "בְּקֶרֶב וַיֵּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ וְאֶת הַקְּדוֹשׁ וְהַקְּרִיב אֵלָיו... זאת עשו קחו לכם מחתות קרח וכל עֲדֹתוֹ. ויתנו בהן אֵשׁ וְשִׁימוּ עֲלֵיהֶן קֶטְרֶת לִפְנֵי ה' מִחַר, וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ..." ומזה נלמד כלל נוסף -

כלל שלישי: להגיב - למרות שאסור לענות לכסיל כאיוולתו, עדיין הוא צריך לקבל תגובה.

כדי לבלום חוצפה חייבים להגיב. משה רבינו מגיב על ידי מבחן שיערך למחרת, כאשר קרח וכל עדתו ואהרן הכהן יעמדו עם מחתות ובהן גחלים לוחשות וישימו עליהן קטורת, ומי שיחיה, בו בחר ה'. כיצד הסתיימה המחלוקת?

"וַיֵּאֵשׁ יִצְחָק מֵאֵת ה' וַתֵּאָכֵל אֶת הַחֲמִשִּׁים וּמְאֵתִים אִישׁ מִקְרִיבֵי הַקֶּטֶרֶת". וַתִּתְפַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת בְּתֵיהֶם וְאֶת כָּל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לְקֶרֶב וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ... וַתִּכַּס עֲלֵיהֶם הָאָרֶץ וַיֵּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקֶּהֶל". גם כאן אנו רואים שהמתחצפים קיבלו בסופו של דבר את הגמול הראוי להם.

"וּפִצְתָהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ... - מדוע משה רבינו ביקש שדווקא האדמה תבלע אותם ולא שרוח תישאם ותפזרם בעולם?

נאמר בסוף פרשת בהעלותך וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. מה אדמה לא מגיבה וסופגת הכל בדממה, כך גם משה סובל וסופג עלבונות ותרעומות כנגדו.

ובאמת גם אנחנו אומרים בסוף התפילה ונפשי כעפר לכל תהיה, מה העפר שבועטים בו ודורכים עליו אינו מגיב, גם אנחנו רוצים להגיע לכך כנגד המעליבים ומלעיגים עלינו. עכשיו מובן שכאשר משה שתק האדמה לא יכלה כבר לשתוק ופצתה את פיה, היא באה להגן על משה ממחלוקת קרח ועדתו, ולכן ביקש משה ופצתה האדמה את פיה.

שבת שלום ומבורך  
אבנר קוזאס

משוגע נכנס למשרד של פסיכיאטר ופנה בהיסטריה למזכירה: "אני חייב בדחופות לראות את הפסיכיאטר, כמה שיותר מהר!" המזכירה: "מה הבעיה?" המשוגע: "הפכתי לבלתי נראה..." המזכירה ביקשה ממנו לחכות בחדר ההמתנה, ופנתה לרופא: "יש כאן לקוח שצריך לפגוש אותך בדחיפות..." הרופא: "אני בדיוק סיימתי היום, ואני בדרך החוצה, מה הבעיה שלו?" המזכירה: "הוא טוען שהוא בלתי נראה..." הרופא: "מצוין. תגידי לו שאני לא יכול לראות אותו..."

בדיחה







## יסודות החינוך

מהם היסודות שעליהם בנוים את החינוך? דוד המלך אמר בתהילים: "פְּחָצִים בְּיַד גְּבוּר כִּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים". ובכך המשיל את חינוך הילדים ליריית חץ ישנם שלושה שלבים: א. מתיחת מיתר. ב. כיוון. ג. שחרור.

לפני שנתייחס לשלבים אחד לאחד, נתבונן בתחילת הפסוק: "פְּחָצִים בְּיַד גְּבוּר". הדגשנו את המילה 'בְּיַד' כדי לומר שכל זמן שהחץ בְּיַד של הירייה, יש עליו שליטה. מהרגע שהחץ נורה, אין עליו שליטה. אפשר לצעוק לו - לך ימינה, לך שמאלה, עצור! ספק שמע ספק לא שמע. ואם שמע מי אמר שהוא יבצע?

עלינו לדעת שכל זמן שהילד נמצא בגילאים שיש לנו שליטה עליו, אפשר לכוון אותו למטרה. הגילאים שעליהם ניתן לומר שהילד עדיין בשליטה הם מגיל שנה עד גיל 12-11 מקסימום. מכאן ואילך מתחיל גיל ההתבגרות. נתעמק במילה 'בְּיַד'.

בדורנו נכנסו וחדרו אלינו השקפות של מתירנות, חופש, שחרור, ופתיחות בצורה מוגזמת. מתנוססות מודעות 'תנו לחיות לחיות', 'העולם שייך לצעירים', וכדומה.

צריך לדעת שכמו שישנם חיידיקים פיזיים שניתן לראותם במיקרוסקופ, ישנם חיידיקים מטאפיזיים שלא ניתן לראותם. מהם החיידיקים המטאפיזיים? רחוב, אווירה, חברה, סלנג. אלמנטים אלה משפיעים עלינו מבלי שנרגיש. אווירת החופש הזאת חדרה גם לביתנו.

לדוגמא: כשהאבא העיר לבנו, מיד קמה האמא ואמרה: תן לו חופש, הוא עוד ילד, תעזוב אותו... אמא הענישה את בתה ומיד קם האבא ואמר לה: תני לה להחליט לבד, תעזבי אותה היא עוד קטנה... מקרים כאלו ודומים להם קורים לאלפים בתוך הבתים שלנו.

קוראים יקרים, תמיד יהיה לבין הילדים מרחק של 20 שנה מינימום, ועדיין נקרא להם ילדים.

צריכים לדעת, כשאבא או אמא אומרים - "הוא עוד ילד" אז באותו רגע כתוב להם על המצח: אין לי תאריך להתחלת החינוך. מבחינה פסיכולוגית, במשפט זה ההורים דוחים את התחלת החינוך ומעדיפים לא להתמודד עם הילד. וכאשר הם מתעוררים, זה כבר מאוחר.

## סיפור לשבת



### ר' משה פארדו זצ"ל

חלפה שעה קלה והנה הוא הופיע. רק כעת נזכר רבי משה. הוא היה הרופא הישישי...

הוא קידם את פניו בשמחה. הרופא סיפר לו, שמאז אותה פגישה, לא עבר עליו יום ללא הנחת תפילין, וכי הוא מקיים גם את הבטחתו השנייה ובא לבקר במוסדות. הניח רבי משה יד אוהבת על שכמו וערך לו סיור מקיף בכל האגפים, לבסוף החזירו למשרד. "לא ייאמן" מלמל הרופא, "בטוח הייתי, שמדובר במקום קטן ועלוב, והנה אני מגלה קמפוס שלם, ממלכה מפוארת"...

הוא שתק קמעא ולאחר אמר: "ראה רבי משה, לצערי הרב אני אדם ערירי, כל חיי חסכתי כסף רב, אולם אין אדם אשר חי לעולם... לפיכך מבקש אני לתרום את כל רכושי לטובת מוסדות 'אור החיים'!!"

ר' משה חש התרגשות עצומה, הוא לא ידע, כיצד להודות למיטיב, שהיה עד לפני רגעים מועטים אלמוני ובלתי מוכר, והנה כעת מוכן הוא לתרום סכום עצום להחזקת המוסדות.

לבסוף נטל סידור, שעמד על שולחנו והקריא לו מתוכו את דברי המשנה (אבות ו, ט): "בשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לא כסף ולא זהב לא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד".

והסביר: "כסף, שאדם משאיר בעולם, הוא לכאורה כסף אבוד מבחינתו, מלבד תורה ומעשים טובים שרכש בכספו, ולשני הדברים הללו זכית בתרומתך כאן!". הרופא ביקש, ולמוסדות הובא עו"ד נוטריון, והדברים נוסחו כחוק.

כשיצא הרופא הקשיש, אמר ר' משה: "כמה עיוור הוא האדם, כשחליתי לפני שנים באכסנייה, הרהרתי על שאיני מצליח למלא את תפקידי לגייס כספים לצורך העמדת המוסד על רגליו. התנחמתי בעובדה, שבשל אותה מחלה זכיתי לפחות לקרב אדם להנחת תפילין, אך לא שיערתי, שבאמצעות אותה מחלה עצמה, נטעתי את הבסיס לתרומה עצומה, שבה זיכנו היום!!"

"הנה כי כן, אותה מחלה, אשר נדמתה בתחילה כמידת הדין, היא עצמה התגלגלה והתהפכה למידת הרחמים"...

(עין חמד)

מחלה, לכאורה, היא דבר רע בפני עצמה, המגיעה ממדת הדין, אולם יש, ואפילו מחלה קשה הופכת לגילוי של מידת הרחמים, והאדם מגלה עד כמה התחסד איתו הבורא יתברך, כשגרם לו לחלות...

אחד הסיפורים המופלאים בעניין זה אירע למנהל מוסדות 'אור החיים' בבני ברק ר' משה פארדו זצ"ל.

היה זה באחת המסעות, שבהם הרחיק לאמריקה כדי לגייס כסף עבור מוסדותיו. מיד כאשר הגיע לאמריקה חש ל"ע ברע ובשל מצבו הרפואי חייב להיות מרותק למיטתו. חלו רגעים מספר, שבהן חלשה דעתו "הלא שלוחי מצווה אינן ניזוקין, ואיך ייתכן, שאני, ההולך לדבר מצווה חולה?!"...

רופא הוועק למיטתו כדי לבדוקו ולחוות דעתו לגבי המשך טיפול, ולצורך כך ביקש להאזין לפעימות ליבו, והנה כאשר הרים הצדיק את חולצתו הבחין הרופא בציצית אותה הוא לבש. כשראה את הציצית הצחורה על גופו, התרגש עד מאוד ואמר: "מה? יש עוד יהודים עם בגד כזה? אני זוכר את הבגד הזה מהעיררה"..." מין הארה נזרקה בו באותו רגע, "לא לשווא עשה אותי בורא עולם 'חולה' בדיוק במקום זה", חשב הצדיק. הוא חייך לעבר הרופא ואמר: "אתה יודע, אמריקה התקדמה עם השנים, כדאי גם לך להצטרף אל הגל החדש של השבים לקונם ולא לפגר מאחור..."

"קח לך", הושיט לרופא. היה זה זוג תפילין יקר ערך, בשווי מאות דולרים, שאותו רכש כמתנה עבור נדיבי הישיבה. הרופא חייך למראה אותה מתנת יקרת ערך והבטיח לר' משה להניח את התפילין מדי יום ביומו, והוסיף ואמר, כי אם יבוא אי פעם לישראל, ירצה לערוך איזשהו ביקור במוסד שהקים הרב. אחר רשם תרופות, נטל שכרו והלך לו. תוך זמן קצר התאווש ר' משה, ושוב יכול היה למלא את ייעודו המקורי לשם הגעתו לחו"ל ולגייס כספים עבור מוסדותיו ולשוב ארצה.

שנים חלפו. הפגישה עם אותו רופא מזמן פרוחה מזיכרונו. באחד הימים התקבל טלפון במזכירות. אלמוני ביקש לשוחח עם הרב פארדו. הלה הציג עצמו וביקש לבוא למשרד, רבי משה לא הצליח לזהותו, אולם לא נמנע מלהדריכו בדרכי הגישה למקום.

## "אין זוג לא מוצלח, יש זוג לא מודרך"

האם יש לכם מריבות וויכוחים?  
מרגישים שאינכם מתאימים?  
הילד שלכם מתחצף?

לייעוץ בנושא שלום בית, חינוך ילדים,  
הדרכת חתנים/כלות עם יועצים זוגיים מוסמכים של  
ארגון ביתנו החדש הפרוסים בכל רחבי הארץ

חייגו עכשיו - 1999-59-59-39

